

Register.

- Sid. 1. Armandes jul
2. Bortande av sjukdom
3. Brytning av lin
4. Hågnader
5. Hört
6. Jotläkt
7. Midsommar
8. Nysseva djur
9. Penggille
10. Skat
11. Södd
12. Utsyftning
13. Utsödring

1889

Olof Persson

Maglarväte
Hörs socken

Född

Upphölls nr. Efter nrs. 20 är i Amerika kan
Olof Persson varit borta i Maglarväte, där han även
är född och vistats under sin ungdom.

Stano
Frost
Köva

april 1928

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

1889

1

Gyrdar, Alf Skoan

Mr. Alf Skoan
Skoglasite

Annandag jul beabade man
smugga sig ut tidigt på morgonen, innan
de fästa var öppna och så smög man
sig in i andras ställe och hittade på
en hel del spöktal. Egentligen skulle
man ju gå ut utåt dem, men om
det var en brude, som man inte
tyckte om, blev det rentigen tristom.

Annandag jul

Sjukdomar, som man "kom o", Botande av
skulle man röka vort med krat, sjukdomar
svavel och dyvels-träcke och här,
som man hade plockat av djuren
och fjäder från fjäderfäna. Men här
och fjäder skulle alltid togas från ett
djur av möbrätt kin mot den
människa, som man skulle veta,
annars gjorde det ingen nytta.

7 slutet av oktobers samlades
man för att "bryda". Men samlades de
utanför "brydetskan" stäl efter middag.
Det kom folk från hela byn till sammans
merst de unga. När man sedan hade
hållit på ett par timmar skulle man
ha s.k. "mellanbid", smör, ost, korv, bröd
och bärmevin. Och när brytningen på
kvällen var slut tagade man hem till
gästen för att hålla julle.

Brytning.

Under arbetet sjöngs visor t.ex.
"Roken rannar, lungen brinner" m. fl.

Skene
Frosta
Looe

4405. in 1988

4405. 15. Albert Nilsson
Ber. i Olof Nilsson

Släpades

De vanligaste släpadeorna
mellan ägarna i Maglaråle var jorden ^{här} som
på de stora ställen i haktin stengärdes-
gårdar, de det finns mycket god en sten
och man värderade mycket att ligga en
stengärdesgård ganska lite.

Man hade även risblåda "sten-
gårdar", där stentillgången var mindre
och man hade gärdesgårdar av liggande
enris med en och annan "stover" ner-
slagen i marken för att hålla det hela.

Släpades

1889.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

4b

Den gästgärdas lida man förtas lags
vare är med nytt ene

Även s. k. "flätjärn" användes
i någon mån och det kunde uppföras
av sad lags tid som helt. Men
använde man kassel.

Skene

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

1889

1889. år. All. Minnen

5

Frost

Rör

1928

Prof. Rönner
Majlärare

Omkring "Laurmosse"

var det i allmänhet tid att hugga
rägen

Slut.

Röyskölden

Löfteköten i Magerö.

Lördag

Enligt Olof Persson var löfteköten
i juni för midnattsmåltid och kirköten.
Men ibland väntade man till kirköten
var öns. Man använde det vanliga
tillrägagningsritet vid "löfteköten". Då
och annat stäm hölls med,
innan man började det. Annars
högg man med stäm gränsen med yxor
och neppade sedan smickristen
med s. k. "nepps". Man höllade

- 1889 -

66

ask, som var det bästa till fämen, vidare
rönn, vite och arenbark och asp. Både
kudlar av fjuntimmer hjälptes åt, men
varje gård tövade för sig på egna
marken eller efter tillåtelse på en annans.
Sint band i kärrar genom allt men
tog två klyckiga gossar och drogde
småändarna ihop om lörbanten.
Endast ett band sattes på mitten. Verkigen
åkte man genast hem höst i karr
och det ledes på jätten att traka ytter-
ligare.

Endast fämen utnyttades i
allmänhet med liv om vintern. Endast
i nödfall får man kunna dö.

Om midsommars reste man
majtärning på Björnaball och dansade
där. Annars dansade man om
lindag- och smedagskvällarna till
vasslång, på korsvägar och dylika
platser.

Midsommars

Nergrädda djur.

Nergrädda djur

Om man grädder ner
levande djur i ställen, skulle det skydda
husdjuren för smittosamma sjukdomar.
Jag minns hemma hade det blivit
"Källingas" (Kattungas) en gång och då
sade far: "Dom ha vi gräddat ner
levande i ställen så blir det tur med
"Kreggen." " Och man gjorde så en
gång i Stallgöret och där lades kattungarna
ner levande, varefter man höljde på
jord och stens igen.

Rensjätte

Rensjätte

Man samlades från alla
gårdarna och hjälpte till att resa. En
timmerneman ledde arbetet och han
beträddes av några stycken mera vantar.
Men annars var det bara bönderna och
deras drängar. Man började ofta på
morgnarna och ibland hade man inte
det finast väder. När allt var rest, skulle
fruntimmerna ha lausson färdig och
en av de yngre blottade ögon och fäste
den medan man koreste tre gånger.
Korset var en grön lör och blommar,

— 1889 —

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

pinner af. Sept.

96

Sedan man hade kisset öpp
kransen, samlades man hos Hunden, som
byggde till "resegille". Gillet var den enda
betsling, som bankades. Här fick man
så mat och spirit. En stäende rit vid
sådana gille var "risengynsgriit." Annars
kunde det variera. Gott om spirit fanns
det. Efter maten drack man "kaffejög" eller toddy. Det var endast kaddar för
gillet, och då man inte hade några
frankfurter med densade man inte
hellre.

1889

Skjutna skatn. o. krus

Skatn

Man djöjt skatn an
väjpte örn djuren i stället för att dögda
djuren mot int. Och man skrev krus
med krita örn dönnarna en jäbaffon för
att dögda dem. Detta höll man på med
in på 60-70-talet.

Krus

Kornet skulle sås omkring den 5 juni, när "Tjinnel" blommarde och
braken lyste. Det var vanligen
Bomisfacius (Bo)

Sådd.

Korn

Nere på kätten såddes det alltid
den 27 maj, Bedadagen (Blenda)

Ärtor skulle sås i nederen och så
tidigt som möjligt.

Ärtor

Böms skulle man den 27 maj,
Bedadagen.

Böms.

Skane

Trösta

Roos

avgift 1928

Uttflyttning

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

1889

avgift av Albert Nilsson

124

berättas av Olof Persson
född i Naglasåte

Uttflyttning

När en familj skulle flytta
från en plats till en annan, fick inte
någon från den gamla platsen hjälpa
dem, ty då såg det ut, som om man
ville bli av med dem. Ingen av de gamla
grannarna hjälpte till, utan det var
folk från den byn, till man skulle flytta,
som kom och hämtade dem.

Utföring om jul

Utföring

Onsöndag jul drack
kreaturen ha salt. Och hästerna
buckade många pepparvot.